

ПОЗИЦІЯ АНК UKRAINE

**ЩОДО БРОНЮВАННЯ ПРАЦІВНИКІВ ТА ВИКОРИСТАННЯ
ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ В УМОВАХ МОБІЛІЗАЦІЇ**

ГРУДЕНЬ 2024

ПОЗИЦІЯ СТОСОВНО УКРАЇНСЬКОГО ЗАКОНУ ПРО МОБІЛІЗАЦІЮ

Німецько-українська промислово-торговельна палата (АНК Ukraine) є непохитною у своїй позиції щодо підтримки бізнес-спільноти в Україні і ці непрості часи. Триваюча російсько-українська війна вплинула на підприємства, вимагаючи від уряду збалансованої політики, яка підтримує як зусилля національної оборони, так і економічну стабільність. У цьому зверненні розглядаються основні проблеми, пов'язані з бронюванням працівників, правилами використання транспортних засобів та обмеженнями на поїздки, які є важливими для продовження діяльності підприємств в Україні.

1 Відновлення бронювання працівників та оновлення статусу критичного підприємства від 01.12.2024

1.1 СТРОКИ ДІЇ ПОТОЧНОГО БРОНЮВАННЯ

⚠ Поточна проблема: Відстрочки від мобілізації, які були надані до 1 грудня рішеннями Мінекономіки або через портал Дія, залишили чинними протягом строку, на який вони надані, але не довше ніж до 28 лютого 2025 р. Це означає, що навіть якщо строк дії відстрочки, отриманої раніше, мав бути довшим, вона автоматично припиниться 28 лютого 2025 р.

На сьогодні це є достатньо серйозною проблемою, оскільки, по-перше, зміни в правилах бронювання, зокрема вимога щодо підтвердження статусу критично важливого підприємства, установи, організації **всіма роботодавцями, що мають наразі такий статус** в тримісячний строк відповідно до п. 7 Постанови № 1332, можуть призвести до суттєвого збільшення кількості звернень до відповідних органів, що відповідають за визначення роботодавців критично важливими в цілях бронювання, що, в свою чергу, створить додаткове навантаження на систему і може уповільнити процес отримання такого статусу роботодавцями, що унеможливить своєчасне

оформлення повторного бронювання вищевказаних працівників.

По-друге, скасування бронювання для військовозобов'язаних, які мають відстрочки, може негативно вплинути на роботу підприємств і організацій, особливо в тих сферах, де існує дефіцит кадрів.

💡 Пропоновані зміни: Пропонуємо розширити строк дії наданих відстрочок для військовозобов'язаних працівників, заброньованих роботодавцями, не обмежуючись датою 28 лютого 2025 року, оскільки цей фактор є визначальним для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період та продовжити вказаний термін, а також термін для підтвердження роботодавцями критично важливого статусу повторно.

1.2 ПИТАННЯ ІНФОРМУВАННЯ ПРО УТОЧНЕННЯ ДАНИХ ПРАЦІВНИКІВ В РАМКАХ БРОНЮВАННЯ ЗА ДОПОМОГОЮ ПОРТАЛУ ДІЯ

⚠ Поточна проблема: Вбачається, що роботодавці більше не можуть бронювати військовозобов'язаних, які не уточнили свої дані відповідно до відповідно до пункту 2 розділу II "Прикінцеві та перехідні

положення" Закону України від 11 квітня 2024 р. № 3633-ІХ "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо окремих питань проходження військової служби, мобілізації та військового обліку".

За вказаним пунктом уточнення даних мало відбутися по 16 липня 2024 року, а тому виникає питання щодо того чи буде можливим бронювання працівника, який не оновив вчасно дані за певних причин, але зробив це пізніше визначеного терміну, сплативши при цьому штраф? Якщо працівник уточнив свої дані після 16 липня 2024 року та дотримався усіх процедур та, зокрема, був притягнутий до адміністративної відповідальності, але через нововведення він не може отримати бронювання, хоча фактично відповідає всім умовам, на нашу думку, це створюватиме дискримінаційну ситуацію для такої особи порівняно з іншими працівниками.

Ми вважаємо таку вимогу надмірною, оскільки можуть бути складнощі у визначенні такої дати – наприклад, якщо працівник уточнив свої дані вчасно, але після 16 липня 2024 року мав зміни у своїх даних та знову оновив/уточнив їх –

незрозуміло яку саме дату буде враховано у цьому випадку, адже, наприклад, у витягу з Резерв+ чи з Порталу Дія вказуватиметься саме остання дата уточнення даних.

Також, на практиці, особи, що уточнювали свої дані через ТЦК та СП, можуть не мати жодного документального підтвердження про конкретну дату уточнення своїх даних або інформація про уточнення ними даних може не бути внесена своєчасно до відповідних баз через бездіяльність представників ТЦК та СП.

Пропоновані зміни: Рекомендується анулювати/ скасувати норму, що встановлює підтвердження виконання зобов'язання уточнити дані по 16 липня 2024 року як один з критеріїв для надання бронювання.

1.3 ВИЗНАЧЕННЯ НОВИХ ПРОФІЛЬНИХ КРИТЕРІЇВ

⚠ Поточна проблема: 23 листопада 2024 року набрали чинності деякі норми Постанови № 1332. Зокрема, до 3 грудня 2024 року центральними органам виконавчої влади, іншими державними органами, органами державного управління, юрисдикція яких поширюється на всю територію України, обласними військовими адміністраціями мають бути забезпечені встановлення критеріїв, за якими здійснюється визначення підприємств, установ, організацій, які мають важливе значення для галузі національної економіки чи забезпечення потреб територіальної громади, зазначених у підпункті 4 пункту 2 Критеріїв та порядку, затверджених Постановою КМУ № 76 від 27 січня 2023 року.

На практиці це означає, що процес визнання підприємств, установ та організацій критично

важливими за новими критеріями може затягнутися, оскільки перегляд прийнятих рішень про визначення роботодавців критично важливими для функціонування та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період у передбачений тримісячний строк можливе лише у разі своєчасного оновлення вказаних критеріїв профільними органами, що може відбутись із затримкою.

Пропоновані зміни: Рекомендується збільшити строк перегляду прийнятих рішень про визначення підприємств, установ та організацій критично важливими.

1.3 СТАТУС КРИТИЧНО ВАЖЛИВОГО ПІДПРИЄМСТВА ДЛЯ ПЕРЕВІЗНИКІВ

⚠ Поточна проблема: До набрання чинності Постанови № 1332, перевізники, зокрема пасажирські та вантажні, які здійснювали свою основну підприємницьку діяльність згідно з КВЕДама 49.31, 49.39, 49.41, мали змогу отримати статус критично важливого підприємства за умови відповідності лише двом критеріям на вибір, а зарплатний критерій не був обов'язковим. Наразі такі підприємства і надалі мають виконати лише два критерії, але тепер для них по суті немає вибору у критеріях і вони мають виконати як оновлений зарплатний критерій, так і критерій щодо відсутності заборгованості з податків та ЄСВ.

З 1 грудня 2024 року вищезазначені роботодавці можуть зіштовхнутися із проблемами

бронювання своїх працівників через потенційне скасування їх статусу критичної важливості через наявність трьох обов'язкових критеріїв. Хочемо звернути вашу увагу, що для приватних підприємств відтепер встановлюється два обов'язкових критерії: зарплатний критерій та відсутність заборгованості зі сплати податків до державного і місцевих бюджетів та ЄСВ. При цьому, нарахована середня зарплата у підприємстві за останній календарний квартал повинна бути не менше 2,5 мінімальної зарплати (20 тис. грн станом на 1 грудня 2024 року). У працівника, якого бронюють, нарахована заробітна плата також має бути не менше 20 тис. гривень.

Враховуючи особливості роботи перевізників (нерегулярність перевезень, можлива неповна зайнятість працівників), такі підприємства можуть втратити можливість бути визначеними критично важливими з огляду на неможливість виконання оновленого зарплатного критерію. Найбільше це може бути відчутно для підприємств з великою кількістю працівників, де середній показник може "просідати", оскільки не всі працівники об'єктивно можуть отримувати високі заробітні плати, крім того частина персоналу може перебувати на лікарняних, у відпустці (в тому числі неоплачуваній), бути залученими на неповну зайнятість з пропорційною оплатою праці тощо, що теж безпосередньо впливає на середній показник.

Пропоновані зміни: Враховуючи особливу необхідність як транспортних, так і вантажних перевезень в умовах воєнного стану та великого потоку людей, скасування критично важливого статусу цих підприємств може спричинити справжні як транспортні проблеми, так і ті, що пов'язані з функціонуванням інших важливих для забезпечення життєдіяльності населення та економіки підприємств, які ризикують не отримати необхідні для виробництва товари/сировину або персонал, а тому **рекомендується** скасувати обов'язковість зарплатного критерію для підприємств, основна діяльність яких – вантажні або пасажирські перевезення.

2 Позиція щодо основних проблемних питань, пов'язаних з мобілізацією та бронюванням військовозобов'язаних працівників

2.1. РАПТОВА ЗУПИНКА ПРОЦЕСУ БРОНЮВАННЯ НА ПЕРІОД ДО 15 ЛИСТОПАДА 2024 р.

! Поточна проблема: 20 жовтня 2024 р. неочікувано була зупинена процедура як електронного бронювання критичного персоналу підприємств через Портал Дія відповідно до Постанови КМУ No 650 від 05 червня 2024 року, так і видача наказів Мінекономіки про бронювання для тих підприємств, які подавались на бронювання через паперову процедуру за Порядком, затвердженим Постановою КМУ No 76 від 27 січня 2023 року.

Вірогідно, це відбулося у зв'язку з протокольним рішенням Кабінету Міністрів України No 103 від 08 жовтня 2024 року про проведення аудиту прийнятих рішень про визначення підприємств, установ, організацій критично важливими для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період. Проте, вказане протокольне рішення передбачає "зупинення до 15 листопада 2024 р. дії положень Критеріїв та порядку, за якими здійснюється визначення підприємств, установ та організацій, які є критично важливими для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період, а також критично важливими для забезпечення потреб Збройних Сил, інших військових формувань в особливий період, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 27 січня 2023 р. No 76", проте не передбачає зупинення процесу бронювання.

Крім того роботодавці, щодо яких закінчується строк дії наданого статусу критично важливого підприємства, установи, організації для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період, після 8 жовтня 2024 року, наразі фактично втратили можливість продовжити (збронювати повторно) бронювання своїх ключових працівників до моменту відновлення дії процедури надання такого статусу (до 15 листопада 2024 року).

Пропоновані зміни: пропонуємо відновити можливість електронного бронювання критичних працівників через Портал Дія та продовжити строк дії наданих відстрочок для військовозобов'язаних працівників, зброньованих роботодавцями, які втратили можливість вчасно поновити статус критично важливого підприємства, установи, організації для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період – на період проведення відповідного аудиту та часу, необхідного для поновлення наданого статусу відповідно до раніше поданих звернень за умови, якщо звернення про поновлення статусу від роботодавця надійшло до дати прийняття відповідного протокового рішення КМУ (наприклад, 1 місяць).

2.2. МОБІЛІЗАЦІЙНІ ПОВІСТКИ ПРОТЯГОМ СТРОКУ ДІЇ БРОНЮВАННЯ АБО В ПРОЦЕСІ УТОЧНЕННЯ/ООНОВЛЕННЯ ДАНИХ

⚠ Поточна проблема: За нинішніх умов існує ризик негайної мобілізації критичних для підприємства працівників, оскільки бронювання видаються на визначений законодавством термін, і для продовження строку дії бронювання на наступний термін може пройти певна кількість часу, протягом якого військовозобов'язаний працівник може бути мобілізований та вже не підлягатиме бронюванню.

На практиці роботодавці часто стикаються з ситуаціями, коли заброньованим працівникам протягом строку дії їх бронювання вручається мобілізаційна (так звана "бойова") повістка з датою мобілізації на наступний день після закінчення строку дії бронювання. Відповідно, роботодавці згідно зі встановленою процедурою позбавлені фізичної можливості продовжити бронювання таких працівників ані за Порядком про бронювання військовозобов'язаних під час воєнного стану, затвердженого Постановою КМУ No 76 від 27 січня 2023 року (оскільки розгляд таких звернень може зайняти кілька місяців), ані за допомогою Порталу Дія (оскільки наразі процес розгляду заяви займає до 72 годин, протягом яких у працівника вже може бути змінено статус з "військовозобов'язаного" на "військовослужбовця", а у такому разі у бронюванні через Портал Дія буде відмовлено). Така ситуація може призвести до повної втрати персоналу, який підприємство визначило як критичний для забезпечення функціонування підприємства, та планувало бронювати в межах квоти впродовж строку дії особливого періоду.

Аналогічна ситуація спостерігається при спробах військовозобов'язаного уточнити свої дані. Періодично виникає потреба уточнити дані з тих чи інших причин (необхідність проходження ВЛК раз на рік тощо). Незважаючи на те, що підприємство надає такому працівнику супровідний лист, в якому зазначається, що працівник критичний і підприємство планує його до бронювання в межах квоти, – такі листи зазвичай не беруться до уваги ТЦК та СП, й працівника мобілізують.

Відтак, на практиці підприємство, критично важливе для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період, de jure має право бронювати критичних працівників в межах квоти, а de facto – не може реалізувати це право.

Пропоновані зміни: Рекомендується встановити тимчасовий строк "захисту" для працівників, які знаходяться в процесі оновлення даних для бронювання або подовження бронювання (для Порталу Дія такий строк міг би становити + один тиждень до дати завершення попереднього бронювання), а також встановити заборону вручення мобілізаційних (так званих бойових) повісток протягом строку дії бронювання, що надаватиме можливість роботодавцю завершити необхідні процедури без ризиків втрати свого ключового персоналу та забезпечення безперервного функціонування підприємства.

2.3. АНУЛЮВАННЯ/СКАСУВАННЯ БРОНЮВАННЯ

⚠ Поточна проблема: Існує нагальна проблема, що стосується встановлення можливості анулювання підприємством бронювання (так званого "розбронювання") за допомогою Порталу Дія, оскільки наразі відсутня технічна та законодавча можливість вчиняти такі дії, а дані з Пенсійного фонду України не завжди вчасно та/або коректно відображаються в системі "Оберіг".

Це питання є актуальним з огляду на те, що статус заброньованого працівника може змінитися під час строку дії його бронювання – працівник може бути звільнений, в нього може з'явитися інша законна підстава для оформлення відстрочки або ж посада працівника може перестати бути критично важливою для роботодавця. Відповідно, роботодавці мають бути наділені можливістю керувати наданими бронюваннями та мати можливість швидко анулювати/скасувати певне бронювання за наявності причин та підстав для цього.

Наразі механізм анулювання/скасування бронювання передбачений лише для бронювання, оформленого відповідно до Порядку бронювання військовозобов'язаних під час воєнного стану, затвердженого Постановою КМУ No 76 від 27 січня 2023 року (який не стосується бронювання за допомогою Порталу Дія), однак навіть за цією процедурою роботодавці тривалий час очікують на розгляд відповідних звернень Мінекономіки або взагалі не отримують відповіді щодо таких звернень та працівники лишаються заброньованими за наявності/відсутності підстав для цього.

Пропоновані зміни: Рекомендується розширити функціонал Порталу «Дія» шляхом створення механізму скасування/анулювання поточного бронювання роботодавцем із вказанням підстав для такої дії.

2.4. ПИТАННЯ ІНФОРМУВАННЯ ПРО УТОЧНЕННЯ ДАНИХ ПРАЦІВНИКІВ В РАМКАХ БРОНЮВАННЯ ЗА ДОПОМОГОЮ ПОРТАЛУ ДІЯ

⚠ Поточна проблема: Відповідно до чинної редакції Постанови КМУ No 650 від 05 червня 2024 року зі змінами від 1 жовтня 2024 року, якою затверджено правила бронювання військовозобов'язаних працівників за допомогою Порталу Дія, роботодавці більше не можуть бронювати військовозобов'язаних, які не уточнили свої дані відповідно до пункту 2 розділу II "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України від 11 квітня 2024 р. No 3633-IX "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо окремих питань проходження військової служби, мобілізації та військового обліку".

За вказаним пунктом уточнення даних мало відбутися по 16 липня 2024 року, а тому виникає питання щодо того чи буде можливим бронювання працівника, який не оновив вчасно дані за певних причин, але зробив це пізніше визначеного терміну, сплативши при цьому штраф? Якщо працівник уточнив свої дані після 16 липня 2024 року та дотримався усіх процедур та, зокрема, був притягнутий до адміністративної відповідальності, але через нововведення він не може отримати бронювання, хоча фактично відповідає всім умовам, на нашу думку, це створюватиме дискримінаційну ситуацію для такої особи порівняно з іншими працівниками.

2.5. ЗВІТУВАННЯ ПРО ЗАБРОНЬОВАНИХ ПРАЦІВНИКІВ

⚠ Поточна проблема: Підприємства, установи та організації зобов'язані складати щокварталу звіт про чисельність військовозобов'язаних, які заброньовані саме згідно з Порядком про бронювання військовозобов'язаних під час воєнного стану, затвердженого Постановою КМУ No 76 від 27 січня 2023 року, за формою у Додатку 6 до вказаного Порядку.

У вказаному звіті у графі "Чисельність військовозобов'язаних, які заброньовані" зазначається чисельність військовозобов'язаних, яким видано витяг з наказу Мінекономіки про бронювання військовозобов'язаного. Оскільки під час бронювання через Портал Дія (за Порядком, затвердженим Постановою КМУ No 650 від 05 червня 2024 року) видача витягів з наказу Мінекономіки не передбачена і Постановою КМУ No 650 також не передбачене звітування, то до указаного звіту відповідні дані про бронювання за допомогою Порталу Дія також не вносяться.

В той же час, на практиці, часто виникає плутанина щодо коректного відображення кількості чисельність військовозобов'язаних, які заброньовані за роботодавцем, особливо у випадках, коли виникає "дублювання" бронювання (непоодинокі

Окрім того, зміни вимагають, щоб роботодавець вказував дату уточнення працівником своїх даних при формуванні списку для бронювання. В той же час, ми вважаємо таку вимогу надмірною, оскільки можуть бути складнощі у визначенні такої дати – наприклад, якщо працівник уточнив свої дані вчасно, але після 16 липня 2024 року мав зміни у своїх даних та знову оновив/уточнив їх – незрозуміло яку саме дату вказувати у цьому випадку, адже, наприклад, у витягу з Резерв+ чи з Порталу Дія вказуватиметься саме остання дата уточнення даних.

Також, на практиці, особи, що уточнювали свої дані через ТЦК та СП, можуть не мати жодного документального підтвердження про конкретну дату уточнення своїх даних.

Пропоновані зміни: Рекомендується анулювати/ скасувати норму, що встановлює підтвердження виконання зобов'язання уточнити дані по 16 липня 2024 року як один з критеріїв для надання бронювання. На нашу думку, достатньо надавати підтвердження про те, що військовозобов'язаний вже уточнив свої дані без зазначення дати такого уточнення та має актуальну інформацію на дату подачі заявки про бронювання.

випадки, коли роботодавці, не дочекавшись наказу Мінекономіки про бронювання через значу тривалість такої процедури, бронювали працівників за допомогою Порталу Дія, звертались до відповідних органів влади зі зверненням про відкликання звернення про бронювання за наказом Мінекономіки, однак з часом все одно отримували наказ Мінекономіки про бронювання тих же працівників – і, як вказувалось вище, процедура анулювання/ скасування бронювання за наказом Мінекономіки на практиці займає тривалий час та може зрештою не дати очікуваний результат). Відповідно, органи влади зрештою можуть отримувати неточні відомості про бронювання працівників такими роботодавцями, зокрема відомості про нібито перевищення квоти бронювання (через згадане "дублювання"), хоча насправді такого перевищення може не бути.

Пропоновані зміни: Рекомендується удосконалити форму звіту та передбачити технічну можливість звітування окремо про 1) чисельність військовозобов'язаних, які заброньовані за наказом Мінекономіки, та 2) чисельність військовозобов'язаних, які заброньовані за допомогою Порталу Дія, - окремими рядками у вказаному звіті.

3 Удосконалення механізму військового обліку та електронного бронювання

3.1. СКАСУВАННЯ ВІЙСЬКОВОГО ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

На сьогодні реєстр військовозобов'язаних «Оберіг» отримує інформацію щодо військовозобов'язаних з дотичних державних реєстрів, в тому числі, з бази даних Пенсійного фонду. Відповідно, ведення військового обліку на підприємстві певною мірою дублює цей процес, до того ж передбачає великий обсяг паперового документообігу. Таким чином, обов'язок підприємств вести військовий облік та звіряти списки з центрами комплектування та соціальної підтримки (далі – створює значне бюрократичне та адміністративне навантаження як на державу, і видається недоцільним в умовах

діджиталізації процесів. територіальними ТЦК та СП) бізнес, так і на державу, і видається недоцільним в умовах діджиталізації процесів.

У зв'язку з цим, пропонуємо розглянути можливість скасування постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку організації та ведення військового обліку призовників, військовозобов'язаних та резервістів» No1487 від 30 грудня 2022 року та внесення відповідних змін у інші нормативно-правові акти.

3.2. ЩОДО ЕЛЕКТРОННОГО БРОНЮВАННЯ:

3.2.1. Запустити функцію автоматичної генерації витягів про бронювання на порталі Дія.

На практиці Державна прикордонна служба України та ТЦК та СП, вимагають пред'явити витяг про бронювання військовозобов'язаного. Станом на зараз, портал Дія не генерує такий витяг, що створює перепони як для закордонних відряджень працівників, так і для виконання ними робочих завдань на щоденній основі.

У зв'язку з цим, просимо якнайшвидше впровадити відповідну функцію автоматичної генерації витягів про бронювання на порталі Дія, як передбачено п. 23 Порядку бронювання військовозобов'язаних під час воєнного стану засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг, затвердженого Постановою КМУ від 5 червня 2024 р. No 650.

3.2.2. Внесення до бази даних порталу Дія всіх наказів про бронювання та автоматичні продовження бронювань.

За інформацією представників бізнесу, мають місце непо-одинокі випадки, коли бронювання військовозобов'язаних, здійснені відповідно до постанови КМУ «Деякі питання реалізації положень Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» щодо бронювання військовозобов'язаних на період мобілізації та на воєнний час» No76 від 27 січня 2023 року та затверджені відповідними наказами Міністерства економіки України, не відображаються в додатку Резерв+.

Або інший варіант: навіть у випадках, коли інформація про бронювання відображається в додатку Резерв+, відсутня інформація про автоматичне продовження цього бронювання на 3 (три) місяці. Така ситуація негативно впливає на безперерйність роботи підприємств через ризик мобілізації заброньованих працівників, які є критично важливими для їх функціонування.

3.2.3. Розбронювання військовозобов'язаних.

Згідно з п. 13 Порядку «<...> анулювання відстрочки здійснюється за рішенням Мінекономіки на підставі обґрунтованого подання органу державної влади, іншого державного органу, органу місцевого самоврядування, підприємства, установи та організації.<...>». Проте на практиці зазначені рішення Мінекономіки видаються із величезними затримками, що не дозволяє підприємству вчасно скасовувати бронювання військовозобов'язаних

у випадку, наприклад, звільнення працівника, та коректно рахувати квоту для бронювання. Відповідно, в таких випадках унеможливується звільнення квоти для інших працівників підприємства, а портал Дія відображає неповну/ некоректну квоту для бронювання.

У зв'язку з цим просимо забезпечити технічну можливість бронювань керівником підприємства через портал Дія.

4 Обмеження подорожей

4.1. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІЖНАРОДНИХ ПОДОРОЖЕЙ ДЛЯ ДІЛОВИХ ЦІЛЕЙ

⚠ Поточна проблема: Існуючі обмеження перешкоджають чоловікам у віці 18-60 років виїжджати за кордон, значно ускладнюючи міжнародні бізнес-операції та виконання трудових обов'язків. Це обмеження негативно впливає на здатність бізнесу підтримувати глобальні відносини, забезпечувати інвестиції та брати участь у міжнародних конференціях та переговорах.

💡 Пропоновані зміни: Рекомендується дозволити чоловікам, які займаються налагодженням ділових контактів у міжнародному середовищі, виїжджати за кордон за умови, що вони отримають належне підтвердження з боку своїх роботодавців. Ця гнучкість має вирішальне значення для підтримки глобальних ділових відносин, відвідування міжнародних заходів та забезпечення іноземних інвестицій, які є життєво важливими для економічної стійкості та зростання України. Для того, щоб цей механізм працював, рекомендовано також встановити чіткий перелік документів і вимог для виїзду чоловіків у закордонне відрядження, які не змінюватимуться.

5 Правила використання транспортних засобів

5.1 УТОЧНЕННЯ ВИЗНАЧЕННЯ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ, ЯКІ ПРИЗНАЧЕНІ ДЛЯ ДОУКОМПЛЕКТУВАННЯ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ТА ІНШИХ ВІЙСЬКОВИХ ФОРМУВАНЬ

⚠ Поточна проблема: Чинна нормативна база класифікує всі службові автомобілі компаній як призначені для доукомплектування Збройних Сил України та інших військових формувань, накладаючи жорсткі обмеження на їх переміщення та розпорядження ними. Ця широка категоризація перешкоджає логістиці бізнесу, створюючи неефективність роботи та непотрібні навантаження на підприємства.

💡 Варіант вирішення 1 (Пріоритетний): Рекомендується чітко визначити поняття транспортних засобів для доукомплектування Збройних Сил України та інших військових формувань, щоб включати тільки ті транспортні засоби, щодо яких підписаний наказ (розпорядження) про вилучення. Це уточнення дозволило б підприємствам експлуатувати свої транспортні засоби без зайвих обмежень, тим самим підвищивши логістичну ефективність.

💡 Варіант вирішення 2 (Альтернативний): В якості альтернативного заходу пропонується, щоб підприємства зобов'язані були повідомляти ТЦК про заплановані переміщення транспортних засобів в межах України. Це повідомлення слід надсилати один раз, при цьому оновлення будуть потрібні лише в разі зміни списку регіонів. Такий підхід дозволить зберегти необхідний контроль, значно зменшивши бюрократичні перешкоди та підвищивши операційну ефективність.

5.2 ВСТАНОВЛЕННЯ ПРОЗОРИХ ПРОЦЕДУР РУХУ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ В УКРАЇНІ ТА ЗА КОРДОНОМ

⚠ Поточна проблема: Широкі та невизначені обмеження руху транспортних засобів між регіонами України (областями) та за кордон за чинною нормативно-правовою базою підвищують ризик корупції при отриманні необхідних дозволів. Наприклад, використання службового автомобіля для поїздок між різними регіонами України є звичайною частиною посадової інструкції для торгових представників, які в іншому випадку не можуть виконувати свої обов'язки. Це створює непрозоре і непередбачуване операційне середовище для бізнесу.

💡 Пропоновані зміни: Рекомендується встановити прозорі процедури та чіткі рекомендації щодо повідомлень ТЦК про рух та розпорядження транспортними засобами, дозволяючи вільне пересування транспортних засобів, якщо це потрібно для певних функцій. Такі заходи забезпечать справедливе та послідовне застосування правил, тим самим зменшуючи корупційні ризики та сприяючи більш передбачуваному бізнес-середовищу.

6 Правила бронювання та військового обліку працівників

6.1 ПЕРЕГЛЯД КВОТИ НА БРОНЮВАННЯ ПРАЦІВНИКІВ

⚠ Поточна проблема: Існуюче законодавство дозволяє підприємствам бронювати лише до 50% військовозобов'язаних працівників. Це обмеження створює істотне звуження операційної діяльності, оскільки після закінчення початкових бронювань, компанії виявляються сильно обмежені в можливості бронювати персонал повторно (оскільки загальна кількість військовозобов'язаних працівників може потенційно зменшитися з часом через мобілізацію працівників, які не були заброньовані). Отже, це призводить до критичної нестачі робочої сили, негативно впливаючи на безперервність і ефективність господарських операцій.

💡 Пропоновані зміни: Рекомендується внести зміни до законодавчих норм, щоб дозволити підприємствам бронювати 50% від загальної кількості військовозобов'язаних працівників та працівників, які вже мобілізовані сумарно (наразі квота в 50% визначається тільки на основі військовозобов'язаних і не включає працівників, які вже мобілізовані). Це пропонуване коригування має важливе значення для забезпечення того, щоб бізнес міг зберегти достатню кількість необхідного персоналу для підтримки безперебійних операцій та ефективного сприяння економічній стабільності країни.

6.2 ВВЕДЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО БРОНЮВАННЯ

⚠ Поточна проблема: Існуючі правила бронювання працівників недостатньо враховують економічний імператив утримання ключового персоналу. Це обмежує здатність бізнесу визначати пріоритети та забезпечувати наявність важливих посад, необхідних для підтримки економічної стабільності та сприяння зростанню.

💡 Пропоновані зміни: Рекомендується створити категорію економічного бронювання, яка дозволить підприємствам бронювати додатковий (порівняно з існуючою квотою 50%) персонал, який вважається критичним для їх операцій незалежно від їх військово-облікової спеціальності. Це включатиме механізм, що дозволяє підприємствам оплачувати додаткові бронювання. Таке положення дозволить компаніям утримувати незамінних працівників, самим забезпечуючи безперервність критичних операцій і сприяючи більш широкій економічній стабільності в ці складні часи. Цей механізм має підлягати суворому регуляторному нагляду, щоб запобігти зловживанню та забезпечити відповідність національним оборонним пріоритетам.

6.3 ВПРОВАДЖЕННЯ МЕХАНІЗМІВ КОНТРОЛЮ ЗА ДОТРИМАННЯМ СТРОКІВ ДЛЯ РОЗГЛЯДУ ЗВЕРНЕННЯ НА БРОНЮВАННЯ ПРАЦІВНИКІВ

⚠ Поточна проблема: Хоча наразі строки розгляду звернень на бронювання працівників і чітко визначені законодавством, нерідко державні органи їх не дотримуються та трапляються довготривалі затримки, що призводить до ускладнення можливості для роботодавців скористатися їх правом на бронювання працівників у прогнозованих часових рамках.

💡 Пропоновані зміни: Встановити механізми контролю за дотриманням строків для розгляду звернення щодо бронювання працівників та якомога швидше запровадити технічну можливість електронного бронювання (за допомогою порталу Дія).

6.4 ВІДХИЛЕННЯ ЗАПИТУ НА БРОНЮВАННЯ ОКРЕМИХ ПРАЦІВНИКІВ

⚠ Поточна проблема: Якщо Міністерство оборони України або Генеральний штаб відхиляє запит на бронювання однієї посади зі списку, весь список запропонованих працівників відхиляється без коментарів.

💡 Пропоновані зміни: Слід відхиляти запит на бронювання лише окремого працівника, якого це стосується, із чітким поясненням причин. Такий підхід забезпечить обробку решти списку бронювання без зайвих затримок і невизначеностей.